

Suvestinė redakcija nuo 2020-09-10

Įsakymas paskelbtas: TAR 2016-02-17, i. k. 2016-03014

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL PSICHIKOS SVEIKATOS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO IR SAVIŽUDYBIŲ
PREVENCIJOS VEIKSMŲ PLANO 2016–2020 METAMS PATVIRTINIMO**

2016 m. vasario 9 d. Nr. V-213

Vilnius

Atsižvelgdama į Šešioliktosios Vyriausybės 2012–2016 metų programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 263 punktą:

1. T v i r t i n u Psichikos sveikatos strategijos įgyvendinimo ir savižudybių prevencijos veiksmų planą 2016–2020 metams (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad šiuo įsakymu patvirtintos Psichikos sveikatos strategijos įgyvendinimo ir savižudybių prevencijos veiksmų plane 2016–2020 metams numatytos priemonės įgyvendinamos iš atitinkamoms institucijoms skirtų bendrųjų asignavimų ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka gautų lėšų;

3. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. kovo 28 d. įsakymą Nr. V-417 „Dėl Psichikos sveikatos strategijos įgyvendinimo ir savižudybių prevencijos veiksmų plano patvirtinimo“.

4. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

Sveikatos apsaugos ministrė

Rimantė Šalaševičiūtė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro

2016 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. V-213

**PSICHIKOS SVEIKATOS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO IR SAVIŽUDYBIŲ PREVENCIJOS
VEIKSMŲ PLANAS 2016–2020 METAMS**

Eil. Nr.	Uždaviniai	Veiksmai	Vykdymo terminas	Atsakingi vykdytojai
1.	Įtvirtinti psichikos sveikatos svarbą valstybės politikoje	1.1. Parengti vaikų psichologinės gerovės stiprinimo tarpinstitucinio mechanizmo rekomendacijas	2016–2017	SAM, SADM, ŠMM
		1.2. Sukurti ir įdiegti į asmens sveikatos priežiūros sistemos praktiką integruotų vaikų ir paauglių psichikos sveikatos priežiūros paslaugų modelį, apimantį pirminio, antrinio ir tretinio lygio paslaugas dviejose asmens sveikatos priežiūros srityse – vaikų ir paauglių psichikos sveikatos priežiūros (vaikų ir paauglių psichiatrija) ir vaikų raidos sutrikimų ankstyvosios reabilitacijos.	2016–2018	SAM, SADM, ŠMM, savivaldybės. SAM, universitetai, LVPPD
		1.3. Organizuoti viešinimo renginius, siekiant pristatyti koordinuoto vaikų psichikos sveikatos priežiūros modelį	2016–2020	SAM
2.	Stiprinti visuomenės psichikos sveikatą ir psichikos sutrikimų	2.1. Sveikatos priežiūros specialistų mokymai:		

prevenciją	2.1.1. Tėvystės įgūdžių mokymo programos specialistams (*): 2.1.1.1. Šeimoms, kuriose bent vienas iš tėvų serga psichikos liga; 2.1.1.2. Šeimoms, kuriose bent vienas iš vaikų serga psichikos liga; 2.1.1.3. Padidintos socialinės rizikos šeimoms.	2016–2020	VPSC su galimais partneriais nevyriausybėmis organizacijomis, visuomenės sveikatos biurais, psichikos sveikatos centrais ir kt.
	2.2. Visuomenės tikslinių grupių psichikos sveikatos stiprinimas, mokymai:		
	2.2.1. Tėvų, auginančių vaikus, turinčius elgesio, emocinius sutrikimus, pozityvios tėvystės įgūdžių ugdymo mokymas, kuriuo siekiama ugdyti veiksmingus tėvystės įgūdžius, stiprinti tėvystės kompetencijas bei gerinti vaikų ir paauglių psichikos sveikatą ir vykdyti psichikos sutrikimų prevenciją (*)	2016–2020	VPSC su galimais partneriais VU ligoninės Santariškių klinikomis, LSMU Kauno klinikomis ir kt.
	2.2.2. Tėvystės įgūdžių ugdymas ir tėvų konsultavimas (*): 2.2.2.1. Šeimų, kuriose bent vienas iš tėvų serga psichikos liga; 2.2.2.2. Šeimų, kuriose bent vienas iš vaikų serga psichikos liga; 2.2.2.3. Padidintos socialinės rizikos šeimų mokymai.	2016–2020	VPSC su galimais partneriais nevyriausybėmis organizacijomis, visuomenės sveikatos biurais, psichikos sveikatos centrais ir kt.
	2.3. Specialistų, dirbančių kitose (ne sveikatos) srityse, kvalifikacijos tobulinimas, mokymai:		
	2.3.1. Organizuoti mokymus pedagogams savižudybių prevencijos programos taikymo klausimais	2016–2020	ŠMM, SPPC
	2.4. Informacinės medžiagos išleidimas:		
	2.4.1. Parengti medžiagą, skirtą visuomenės informavimo priemonių specialistams, susijusią su psichikos sutrikimais medicinos etika ir informacijos apie pacientą konfidencialumu	2016–2017	SAM, VPSC
	2.5. Programų parengimas ir / ar įgyvendinimas:		

		2.5.1. Atlikti mokslinius tyrimus, parengiant ir adaptuojant prevencines ir ankstyvosios intervencijos programas ikimokyklinio amžiaus vaikų psichikos sveikatos stiprinimui	2016–2020	SAM
3.	Plėtoti psichikos sveikatos priežiūros paslaugų teikimą bendruomenėje, sukurti pasirinkimo galimybę užtikrinančią, pacientų ir jų šeimų poreikiams tenkinti pritaiktą paslaugų sistemą	3.1. Sveikatos priežiūros specialistų mokymai:		
		3.1.1. Apmokyti 40 gydytojų psichiatrų, dirbančių bendruomenėje, anksti diagnozuoti priklausomybės nuo alkoholio sindromą pagal parengtą programą regionuose (*)	2016–2020	VPLC, VPSC
		3.1.2. Apmokyti 40 socialinių darbuotojų, dirbančių psichikos sveikatos centruose ir kitose įstaigose atvejo vadybos metodo pagal parengtą mokymo programą (*)	2016–2020	VPLC, VPSC
		3.2. Programų parengimas ir / ar įgyvendinimas:		
		3.2.1. Parengti priklausomybės nuo alkoholio diagnostikos ir gydymo kvalifikacijos tobulinimo kurso programą (8 val.) gydytojams psichiatriams, dirbantiems bendruomenėje (*)	2016–2020	VPLC, VPSC
		3.2.2. Parengti atvejo vadybos mokymo programą, skirtą psichikos sveikatos centrų ir kitų įstaigų socialiniams darbuotojams, dirbantiems su žalingai vartojančiais alkoholiu ir priklausomais nuo jo (8 val.) (*)	2016–2020	VPLC, VPSC
		3.3. Paslaugų plėtra, teikimas:		
		3.3.1. Integruoto vaikų ir paauglių psichikos sveikatos priežiūros tvarkos aprašo papildymas ir su juo susijusių teisės aktų parengimas: paslaugas teikiančių įstaigų tinklo, paslaugų teikimo grandinės, indikacijų ir reikalavimų aprašymas, siekiant sukurti tęstinės sveikatos priežiūros pagalbos vaikams su raidos, elgesio ir emocijų sutrikimais sistemą ir paslaugų apmokėjimo aprašą	2016–2018	SAM

		3.3.2. Parengti teisės aktų pakeitimus, siekiant užtikrinti psichologo ir (ar) gydytojo psichiatro ar gydytojo vaikų ir paauglių psichiatro pagalbą asmenims, mėginusiems nusižudyti, ar nustačius nusižudymo grėsmę	2016–2020	SAM, VLK
		3.3.3. Krizių intervencijos paslaugų teikimą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimas	2016–2018	SAM
		3.3.4. Atlikti teisės aktų, reglamentuojančių pirminę psichikos sveikatos priežiūrą, analizę ir pateikti siūlymus dėl pirminės psichikos sveikatos sistemos tobulinimo, gerinant šių paslaugų prieinamumą ir kokybę.	2016–2018	SAM
		3.4. Metodikų, aprašų parengimas ir / ar įdiegimas:		
		3.4.1. Parengti priklausomybės nuo alkoholio ankstyvos diagnostikos ir gydymo bendruomenėje metodiką (skirtą psichikos sveikatos centrums) (*)	2016–2020	VPLC, VPSC
		3.4.2. Atnaujinti vaiko prievartos diagnostikos metodines rekomendacijas ir jas išleisti (*)	2016–2020	VPSC su galimais partneriais VU, LSMU, KU ir kt.
4.	Sukurti modernių psichikos sveikatos priežiūros paslaugų finansavimo mechanizmą	4.1. Perskaičiuoti psichoterapijos paslaugų teikimo bazines kainas pagal patvirtintas kainų skaičiavimo metodikas	2016–2018	SAM, VLK
5.	Užtikrinti žmogaus teisių apsaugą ir vykdyti stebėseną	5.1. Didinti pacientų informuotumą dėl teisinės pagalbos galimybių psichikos sveikatos priežiūros įstaigose, socialinės globos įstaigose	2016–2020	SAM
6.	Vykdyti psichikos sveikatos priežiūros sistemos rodiklių ir visuomenės psichikos sveikatos rodiklių mokslinį	6.1. Psichologinės gerovės mokslinio tyrimo atlikimas (studija atliekama kas antrus metus)	2016–2020	SAM, NVO

	vertinimą stebėseną	bei			
7.	Neteko galios nuo 2020-09-10				

(*) Priemonė bus vykdoma gavus finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų, remiantis Sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-825 „Dėl Sveiko senėjimo užtikrinimo Lietuvoje 2014 – 2023 m. veiksmų plano patvirtinimo“ ir 2014 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-815 „Dėl Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014-2023 m. veiksmų plano patvirtinimo“

Santrumpos:

ASPI – asmens sveikatos priežiūros įstaiga

EMI – Elgesio medicinos institutas

HI – Higienos institutas

KU – Klaipėdos universitetas

LSA – Lietuvos savivaldybių asociacija

LSMU – Lietuvos sveikatos mokslų universitetas

LVPPD – Lietuvos vaikų ir paauglių psichiatrų draugija

NVO – nevyriausybinės organizacijos

SADM – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

SAM – Sveikatos apsaugos ministerija

SMLPC – Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras

SPPC – Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras

SPFSKC – Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centras

ŠMM – Švietimo ir mokslo ministerija

ULAC – Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras

VLK – Valstybinė ligonių kasa

VPLC – Vilniaus priklausomybės ligų centras

VPSC – Valstybinis psichikos sveikatos centras

VU – Vilniaus universitetas

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-2008](#), 2020-09-09, paskelbta TAR 2020-09-09, i. k. 2020-18938

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-2008](#), 2020-09-09, paskelbta TAR 2020-09-09, i. k. 2020-18938
Dėl Nacionalinio savižudybių prevencijos veiksmų 2020–2024 metų plano patvirtinimo